

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 381

Březen 1988

ZA GENERÁLEM Dr. M. FERJENČÍKEM

V pátek 4. března 1988 v nemocnici v městě Littleton, ve státě Colorado, naposled vydechnul nemocný, starší muž a krajanská obec v Chicagu se zachvěla bolestí. Z našich řad odešel generál Dr. Mikuláš Ferjenčík, dlouholetý předseda Čsl. Národní Rady Americké.

Bratr Ferjenčík se narodil 6. prosince 1904 v Polomce, okres Brezno, na Slovensku. Vystudoval gymnasium v Rožavě a zvěrolékařskou fakultu v Brně, kde získal doktorát v r. 1928.

Bratr Ferjenčík si zvolil vojenský život za svoji kariéru. Vystudoval vojenskou akademii a stal se zvěrolékařem v 6. jezdeckého pluku v Brně. Postupně sloužil v Berehově a Pardubicích a pak jako hlavní zvěrolékař 13. divize v Kolíně. V tak zv. Slovenském státě byl šéfem zvěrolékařského oddělení slovenské armády v Bratislavě. Jakmile se demokratičtí Slováci začali tajně organizovat proti vládě Dr. Tisa, br. Ferjenčík se stal členem podzemního vojenského vedení, které připravovalo slovenské národní povstání. Svoji činnost a zkušenosti v tom tragickém létě 1944, kdy Slováci bojovali téměř holýma rukama proti německé přesile, vylíčil v mnoha člancích a přednáškách, které jsou dnes částí moderní historie Čsl. republiky. Za svoji statečnost byl vyznamenán nejvyššími čsl. medailemi a také americkým a jugoslávským řádem.

Po válce se stal státním tajemníkem v ministerstvu Národní Obrany a poslancem v čsl. sněmovně. V letech 1946—1948 byl poverenikem slovenského ministerstva vnitra v Bratislavě. Po komunistickém puči musil opustit vlast, aby unikl pronásledování čsl. komunistů.

V r. 1949 přistál v New Yorku, aby započal nový život ve svobodné zemi spolu se svou drahou manželkou Miluškou. Jako valná většina nás všech, také Ferjenčíkovi měli těžké začátky v nové vlasti. Podstatné zlepšení jim nastalo v r. 1963, kdy br. Ferjenčík se stal zvěrolékařem na Temple Farm. Tam pěstoval světoznámé Lipizány a uplatnil také své jezdecké schopnosti, které tak často prokázal na dostihách v Praze, Pardubicích a jinde.

Hned od počátku, po příjezdu do Chicaga, se oba, br. Mikuláš a pí. Miluška zapojili do veřejného exilového života. Jejich obětavá práce byla brzy oceněna. Pí. Miluška byla zvolena předsedkyní Čsl. Ženské Národní Rady v Exilu a br. Mikuláš do předsednictva Čsl. Národní Rady Americké.

Jak krásné vzpomínky máme na dobu kdy manželé Ferjenčíkovi stáli v čele čsl. exilové obce v Chicagu! Jak v řecké tragedii, náhlá a nečekaná smrt pí. Milušky dne 9. září 1982 nás všechny ohromila. Br. Mikuláš byl zdrcen a my jsme cítili těžkou, nenahraditelnou ztrátu. Br. Mikuláš se z této rány nikdy dobře nevzpamatoval. Za necelé 2 roky se vzdal funkce předsedy ČSNRA a včera byl povolán k svému Stvořiteli.

Urny obou manželů Ferjenčíkových budou uloženy k věčnému spánku na Českém Národním Hřbitově v Chicagu, dne 16. dubna 1988. Přijďeme všichni, abychom se rozloučili se Slovákem a Češkou, jejichž manželství bylo opravdu "československé" a bylo tak praktickým příkladem pro soužití Čechů a Slováků v jednotném státě, Čsl. republice.

Budiž čest jejich světlé památce!

LSR

VESTNIK

March 1988

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Březen 1988

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Telefon, zvonky, radia,

vesmír je drátů plný.

Takhle se svetr začíná:

dva dráty, klubko vlny.

Klubko je malý, měkký svět,

člověk v něm bolest necítí.

Lépe je plést a nemyslet.

Život je hrozně spletitý.

JAROSLAV COLMAN CASSIUS

Odčinit únorovou porážku z roku 1948 — Využít Gorbačevův program k osvobození Československa — Rok 1988: Odchod sovětských vojsk z Československa!

Ota Hora, Ottawa

V době, kdy vzpomínáme 40. výročí komunistického, násilného puče v únoru 1948 a tragické porážky demokracie, jsme náhle svědky překvapujících zpráv o významných změnách, které mají být prováděny v Sovětském svazu a také i v Československu. Vyhlásil je mladý, vzdělaný, marxisticko-leninskou výchovou prošlý Michail Gorbačev, dosud ze všech vůdců nejbystřejší a také nejnebezpečnější. Gorbačev odvážně uvádí v život svůj plán, známý pod jmény "glasnost — perestrojka — demokracie — nové myšlení". Jeho cílem je ovšem a především povznést stagnující sovětské hospodářství, demokratizovat sovětskou společnost a život sovětských občanů, aby tak Sovětský svaz byl nakonec v soutěži a zápolení silnější než Západ. To vše může mít i vliv na osud Československa. Klademe si proto otázku, zda po 40 letech zotročení, nenastala nyní jedinečná příležitost a — opět jen pokus — jak plněním tohoto programu i českými občany, se snad umožní i cesta ke svobodě a demokracii Československa?

Významný, v pořadí druhý člen politbyra Ligačev, prohlásil, že Gorbačevova politika perestrojky je dosud nejdůležitější úsek ve vývoji země od Říjnové revoluce a nazývá ji demokratizací a hospodářskou reformou nebo stručněji: usiluje o lepší intelektuální a ekonomický život pro Sověty! Trpké zkušenosti o chování Sovětského svazu v minulosti nás však nabádají k opatrnosti. Nevěříme pouhým slovům, zvláště od Gorbačeva, chytrého a od Suslova a Andropova pečlivě odchovaného komunisty!

Uvěříme až po slovech budou následovat skutky!

To znamená, že Sovětský svaz: 1. Odvolá svůj cíl o světové revoluci a ovládnutí světa. 2. Odvolá svá vojska ze všech zemí, zejména z Československa. 3. Splní a bude plnit všechny závazky, mezinárodní smlouvy atd. a umožní svobodné volby.

Budiž tu připomenuto, že Amerika měla monopol atomové bomby, tuším do r. 1949, kdy Sovětský svaz také vyrobil atomovou bombu. Od té doby již po 40 let obě velmoci nikdy své spory neřešily hrozbou nukleární války. Vysvětlení, a pro dnešek stále platné a poučné, nacházím v projevu našeho prof. dr. Václava Hlavatého, který se zařadil mezi nejvýznamnější matematiky světa a byl spolupracovníkem Einsteina. Na Čs. dnu v Chicagu již v červenci 1956 mj. pravil: "Lidstvo prochází krizí, která je pravděpodobně největší krizí na této planetě a vznikla z nepoměru mezi technickým pokrokem, tj. atomovou energií, rozměry naší planety a j. Tento fakt mění a v budoucnosti dokonale změní sociální strukturu národů i povahu mezinárodních styků... Tak na příklad obě veleříše, Spojené státy a Sovětský svaz by mohly být zničeny, a ne-li úplně zničeny, tedy fatálně ochromeny během jedné hodiny. Obě tyto veleříše produkují nesmírnou spoustu destruktivního materiálu, který úplně změní diplomatické zvyklosti a mocenskou strategii..."

Mám dojem, že Gorbačev, který byl zvolen novým, nejmladším vůdcem Sovětského svazu, jako vzdělaný muž se obíral podobnými fakty a myšlenkami, které dávno vyjádřil prof. Hlavatý a v tomto duchu překvapil nejen Sovětský svaz, nýbrž i celý svět programem glasnosti, perestrojky a nového myšlení. Snad budeme přesvědčeni, že je to nová éra, kdy vůdcové světa pochopili, že budoucnost světa ve svobodě a míru závisí na řešení všech sporů vzájemným porozuměním a vyjednáváním v duchu demokracie a humanity, nikoliv v použití násilí a zničující nukleární války. Kéž bychom mohli věřit, že krůček k této nové éře nastal vyhlášením a plněním Gorbačevova programu a schůzkou Gorbačeva s prezidentem Reaganem v listopadu 1987 ve Washingtonu, podepsáním dohody o snížení nukleárních zbraní!

Názakem toho, že v Sovětském svazu dochází k "novému myšlení", svědčí i některé výroky, týkající se Československa, které byly učiněny ve dnech oslav 70. výročí bolševické revoluce. Tak např. sovětský historik Georgy Smirnov na konferenci zahraničních delegátů v Moskvě, již se zúčastnil i Gorbačov, prohlásil, že sovětská intervence z roku 1968 v Československu by měla být přezkoumána. Tamtéž Gorbačov naznačil možnost dramatických změn ve vztazích ke spojencům (zřejmě myslil "satelity") a patrně i odvolání "Brežněvovy doktriny", která ospravedlňovala sovětskou invasi Československa. Prohlásil též, že komunistické strany mají být naprosto nezávislé! Volal též po užší spolupráci mezi socialistickými zeměmi a kapitalistickým Západem! Něco neobvyklého! Pro Československo je dále důležité, že ve dnech schůzky Gorbačeva s Reaganem ve Washingtoně, se proslýchalo z kruhů kolem zástupce sovětského ministra obrany maršála Sergeje Akromeyeva, že se uvažuje o stažení části sovětských vojsk ze zemí východní Evropy (odhaduje se, že je tam jeden milión sovětských vojáků). (Jaká to příležitost, aby Čechoslováci doma i v zahraničí podnítili celosvětovou propagandu za odchod sovětských vojsk z Československa! Náš program pro rok 1988 musí být: Odchod sovětských vojsk z Československa!) V lednu 1988 Gorbačov v projevu k vedoucím sovětským novinářům prohlásil, že jeho program je ostře kritizován zprava i zleva. Poznamenal, že kdyby nebyl uskutečněn, končilo by to katastrofou! Současně řekl, že uskuteční-li se jeho program obnovy (perestrojky), že Sovětský svaz se tím stane vedoucí demokracií světa! Pro Československo je zajímavé, že blahopřejný telegram, který zaslal Alexandr Dubček Gorbačovovi jako projev souhlasu s jeho programem, byl čten v Kremlu a nadšeně aplaudován. Dále Dubček v interview uveřejněném v italských komunistických novinách L'Unita prohlásil, že Gorbačovův program hospodářské obnovy je nezbytný, podporuje jej, protože v něm našel podobnost s programem, který se snažil uskutečnit v Československu před 20 lety. Jak známo, bylo to zmařeno zásahem sovětských tanků, invasi... Hle! Po Pražském jaru jsme dnes svědky "Moskevského jara!"

Názor, který jsem projevil o tom, že Gorbačovův plán má být pro čs. občany vzpruhou a uskutečňovat jej i v Českoslovenku s vírou, že to je vynikající příležitost na cestě k demokracii a ke svobodě Československa, tj. že Gorbačovův plán má být také uskutečněn i v Československu, dokazuje i dopis Gorbačovův novému vůdci komunistické strany Miloši Jakešovi, v němž Gorbačov vyslovil důvěru, že Jakeš zajistí také provedení rekonstrukce ekonomie a *demokratizaci veřejného a politického života!*"

Vždyť i čs. lid touží mít více svobody, více demokracie, stejně tak jako sovětský občan. Touha po svobodě a po lepším životě v Sovětském svazu je silná a nezadržitelná. Sovětská mládež, nová generace, je vzdělaná, tak jsem ji poznával již v roce 1933, když jsem byl na studijní cestě v Rusku a své poznatky napsal ve své první knize Rusko při práci. I když jsem ostře a právem kritizoval sovětský krutý režim, chválil jsem úžasnou touhu sovětské mládeže po vzdělání. Tato mladá generace se domáhá více svobody. V době invase v roce 1968 byla to tato sovětská mládež, která na Rudém náměstí v Moskvě protestovala proti sovětské invasi Československa! Věřím proto, že upřímná spolupráce čs. občanů a sovětských občanů na Gorbačovově programu obnovy může přiblížit jejich sen k větší svobodě a

demokracii, neboť všichni si přejeme žít v přátelství a upřímné spolupráci, nikoliv v třídní nenávisti. Značný odpor starých komunistů, dogmatiků, aparátčiků a byrokracie, může ovšem Gorbačovův plán obnovy i znemožnit...

UZAVÍRÁM: Pro všechny demokratické občany, Čechy, Slováky, Rusíny, splnění Gorbačovova programu i v Československu, je historickou událostí a příležitostí odčinit únorovou porážku z roku 1948 a sovětskou invasi z roku 1968. Je tu vzácná příležitost využít Gorbačovova plánu obnovy všemi občany, ve všech odvětvích, v každodenním životě, na každém místě a při každé příležitosti tak, aby "nové myšlení" nakonec přineslo svobodu a nezávislost Československu a toto se stalo první zemí, snad již v roce 1988 (historická "osmička" v letopočtech našich dějin tomu nasvědčuje!), že Sovětský svaz odvolá svá vojska — 80 tisíc vojáků — z Československa, v přátelství, míru a spolupráci. Budou-li však komunistickými autoritami kladeny občanům překážky při plnění Gorbačovem doporučeným a nařízeným programem glasnosti, perestrojky a demokracie, pak by to byl ovšem další důkaz podvodu komunistů, Sovětů, jak obelhávat Západ!

Osud Československa nyní záleží hodně na každém z vás, doma, s jakou Masarykovskou opravdovostí a odvahou budete uplatňovat glasnost, demokracii, v tisku, ve styku s veřejnými činiteli a autoritami, ve svém okolí, s jakou odvahou a bystrostí se budete domáhat revise invase z r. 1968, když sami Sověti vám tu možnost naznačují! Ukažte Sovětům, co je to demokracie, jak chápeme její vliv v denním životě národa. Tlučte a bude vám otevřeno! Čas na to nadešel. Přejděte k činům. Připomeňte si slova Palackého: "Kdykoliv jsme zvítězili dalo se to pokaždé více převahou ducha nežli mocí fysickou, a kdykoliv jsme podléhali, že tím vinen býval nedostatek duchovní činnosti, mravní statečnosti a odvahy!" Nastala snad nová éra! Československo bude opět svobodné! *Ottawa, 1. února 1988*

ZPRÁVY Z ČESKOSLOVENSKA

INFOCH HLÁSÍ

O hladovce za politické vězně — žádost o amnestii

JUDr. Gustáv Husák

President ČSSR, Praha — Hrad

Vážený pane presidente!

Ve dnech 30. 9. až 31. 12. 1987 proběhla v naší zemi štafetová hladovka za politické vězně. Této nenásilné akce se zúčastnilo 170 našich občanů a připojili se i někteří přátelé v zahraničí. Všichni tito lidé se rozhodli celý den hladovět a vyjádřit tak solidaritu s osudy vězněných.

Jakožto signatáři výzvy k této hladovce se na Vás, vážený pane presidente, obracíme s následující žádostí: Využijte svého ústavního práva a udělte **všeobecnou a úplnou amnestii** všem, kteří jsou ve vězeních pro své názory. Máme na mysli případy těch občanů, kteří byli odsouzeni nebo je proti nim vedeno vyšetřování zejména ve smyslu §§ 98 (podvracení republiky), 100 (pobuřování), 102 (hanobení republiky), 103 (snižování vážnosti prezidenta republiky nebo jejího čelního představitele), 109 (opuštění republiky), 112 (poškození zájmů republiky v cizině), 178 (maření dozoru nad církvemi a náboženskými společnostmi), 202 (výtržnictví), 269 (odmítnutí nastoupení služby v ozbrojených silách). Dále navrhuje přezkoumání všech případů

trestného činu vyzvědačství, kde jsou udělovány — mnohdy velmi sporně — neúměrně vysoké tresty.

Věříme, že udělení amestie by bylo nejen výrazem důslednějšího respektu k lidským právům, ale posílilo by i důvěru občanů směrem k proklamované otevřenosti a snahám o překonání všech stagnací společenského života v naší zemi.

S úctou, Hana Jüptnerová, gen. Svobody 816, Vrchlabí
Jan Hrudka, Knapova 24, Vrchlabí
Jiří Wonka, U nemocnice 869, Vrchlabí

Ve Vrchlabí dne 1. ledna 1988

* * *

ThDr. Ladislav Hanus, nar. 1907, z Ružomberku, katolický kněz v důchodu. OS v Liptovském Mikuláši odsoudil 10. 3. 1987 tohoto kněze za to, že i v důchodu příležitostně zpovídal věřící; pro trestný čin maření dozoru státu nad církvemi a náb. společnostmi (§ 178) byl odsouzen k jednomu roku podmíněně na jeden rok, což v dubnu nebo začátkem května 1987 potvrdil KS v Bánské Bystrici. Zkušební doba vyprší v dubnu nebo v květnu 1988. (631, 634, 643)

* * *

Štefan Javorský, nar. 7. 12. 1924, Obráncov mieru 246, 053 14 Spišský Štvrtok, katolický kněz bez státního souhlasu, důchodce, odsouzen OS v Popradě 6. 4. 1987 za odsouzení jedné mše (trestný čin maření dozoru státu nad církvemi a náb. společnostmi — § 178) k trestu 8 měsíců ve II. NVS, což v KS v Košicích potvrdil. Zatím čeká na nástup výkonu trestu. (291, 528, 628, 631, 635, 643)

39 občanů k manifestaci na Staroměstském náměstí

JUDr. Vratislav Vajnar
ministr vnitra ČSSR

Vážený pane ministře,

ve čtvrtek 10. prosince 1987 jsem přišel na Staroměstské náměstí, kde se konala manifestace za lidská práva. Zde se mi naskytl podivný pohled. Pomník Jana Husa byl obklopen příslušníky SNB a z instalovaných ampliónů doslova řvala hudba. Příslušníci SNB zatýkali každého, kdo se pokusil veřejně promluvit a nereagovali na kritiky svého postupu, ani na žádosti o zrušení hudební produkce. Poté co se shromáždění přesunulo z dosahu reproduktorů, začalo skandovat hesla jako "svoboda", "lidská práva", "Jazzová sekce" apod.

Někteří účastníci zde byli napadeni civilisty, kteří je, aniž se jakkoli legitimovali, předávali násilím příslušníkům v uniformách. Nikomu nebyl udán důvod takového počínání. Podotýkám, že nikdo manifestující nevyzval k odchodu. Na výkřiky "dejte nám svobodu" reagovali slovy "tak si pro ni pojd", "držte huby, parchanti" apod.

Ze strany manifestujících nedošlo k žádným projevům násilí, totéž se nedá říci o příslušnících SNB. Lokty vráželi do lidí v evidentní snaze vyvolat konflikt.

Všem, kteří žádali svobodu, bylo takto příslušníky SNB předvedeno, že žádnou nemají. Takovým jednáním byla porušena základní lidská i občanská práva (právo shromažďování, právo svobodného projevu). Protestuji proti takovému protiprávnímu postupu a žádám jeho vysvětlení a vyvození důsledků.

28. 12. 1987

Ondřej Černý

Dopis podepsalo dalších 38 občanů.

Jiří Boháč, nar. 8. 2. 1953, družka Jitka Štěpánková, Varšavská 235, 530 09 Pardubice; dělník ve VCHZ Synthesia-Semtín. Dne 24. 9. 1986 vzat do vazby a 23. 12. 1986 odsouzen OS Pardubice (potvrzeno KS Hradec Králové) pro trestný čin pobuřování (§ 100/1 a 2) za to, že "hrubými výroky a dalším jednáním" (poslechem a šířením zpráv z Hlasu Ameriky) "vyvolával na pracovišti nepřátelské nálady vůči zřízení, k trestu 2 a půl roku v II. NVS a k 1 roku ochranného dohledu. (600, 608). Ve výkonu trestu v NVÚ Valdice. Výstup 24. 3. 1989.

ZE SVĚTA

Aghánistán: Podle podrobného svědectví afghánského fotografa Hamida Šerdíla, uprchlíka v Pákistánu, použila dne 19. 7. 1987 sovětská vojska chemických zbraní, a to během sovětského útoku na afghánské osvobozovací jednotky v místě Šazní. Šlo o použití toxických látek na bázi fosgenu, které na afghánských bojovnících zanechaly následky, zjištěné později francouzskými lékaři ve Vardaku. Při cestě do Pákistánu se H. Šerdíl setkal se zdechlinami stovek zvířat, která posla po pastvě — tráva byla otrávena chemickými látkami rozprašovanými ze sovětských letadel. Je to příklad ničení afghánské flóry a fauny. LaLettre k tomu poznamenává, že FIDH odsoudila již v roce 1979 používání chemických bojových prostředků v Aghánistánu, a to na základě výsledků mise Mika Barryho.

Polsko: Ve dnech 17.—20. 10. 1987 navštívila Polsko delegace FIDH, složená z tajemníka FIDH Patricka Baudouina a Henriho Gourariera. Setkala se s Janem Kosteckým, předsedou Polské ligy pro lidská práva a několika dalšími členy ligy. Liga byla založena v říjnu 1986, usilovala o legální působení, ale byla úřady zakázána, neboť "její existence by mohla ohrožovat bezpečnost a veřejný pořádek". Po výroku nejvyššího soudu z května t.r., který zákaz potvrdil, se liga rozhodla působit bez úředního schválení a vypracovala svůj akční program. Dále vydala zprávu o porušování lidských práv v Polsku v prvním pololetí 1987, kterou předložila FIDH a subkomisi OSN pro lidská práva v Ženevě. Toto zveřejnění stálo Josefa Kosteckého 24-hodinové zadržení a odsouzení k vysoké pokutě. V současné době působí liga ve 13 z 49 vojvodství. Sdružují se v ní lidé nejrůznějších orientací. Sama je nezávislá nejen na státu, ale i na ostatních nezávislých organizacích. I když v Polsku t.č. nejsou masové represe, jsou aktivisté nezávislého hnutí vystaveni četným šikanám: jde především o tzv. kolegia, odsuzující k pokutám až do výše 2-3 měsíčního platu nebo až k tříměsíčnímu vězení. Byly rovněž zaznamenány násilnosti, jichž se dopustila Bezpečnost vůči občanům. Na veškeré bezpráví upozorňuje liga polské úřady. Během svého pobytu ve Varšavě se delegace FIDH marně snažila o přijetí na ministerstvu vnitra, kde chtěla vyjádřit své znepokojení nad situací v oblasti lidských práv a nad tím, že polské lize je upíráno úřední schválení. FIDH znovu zdůrazňuje, že v době, kdy polské úřady se pokoušejí, jak se zdá, dokázat v cizině svou snahu po liberalizaci, je nezbytné, aby polská liga mohla působit normálně, bez obav z represálií. FIDH je hrda na existenci a akce této členské ligy a bude usilovat o další prohloubení kontaktů s ní; proto vyzývá aktivisty lidských práv ostatních lig, aby jí poskytly veškerou možnou pomoc, končí článek v LaLettre. Časopis dále přináší fascimili první

strany bulletinu polské ligy. Jeho název je Biuletyn informacyjny, první číslo vyšlo 15. září 1987 a uváděná adresa je: Polska Liga Praw Czlowieka, Jan Kostecki, ul. Klonowica 16 b/15, 71-244 Szczecin 6, telefon 77327.

Rumunsko: Uvádíme v plném znění projev pí. Stolojanové, předsedkyně rumunské ligy pro lidská práva, která působí v exilu; projev přednesla jménem FIDH před subkomisí pro lidská práva OSN v Ženevě dne 18. 8. 1987:

“Situace v oblasti lidských práv v Rumunsku musí být posuzována ve světle celkových poměrů posledních let, kdy v zemi panuje hospodářský chaos, morální klima je stále tíživější a kontrola úřadů nad veřejným a soukromým životem stále pronikavější.

Pokud jde o životní podmínky a právo na život, je třeba uvést, že vedení země vyváží velkou část zemědělské produkce, aby mělo prostředky na industrializaci, která se vůbec nevyplácí, a že rumunské obyvatelstvo zažívá nejtěžší potravinovou nouzi od 50. let. Znovu byly zavedeny přidělové lístky a před obchody jsou mnohahodinové fronty, v nichž stojí lidé někdy nadarmo.

Infoch

Provolání

Československé strany národně sociální v exilu

k 40. výročí komunistického puče

v Československu

V těchto dnech si naše národy s trpkostí připomínají tragické únorové dny z roku 1948, kdy komunisté, ve snaze se zmocnit veškeré vlády v Československu zosnovali puč, jehož neblahé důsledky pocítuje československý lid ještě dnes, po čtyřiceti letech.

Za uplynulých čtyřicet let prožívaly národy Československa nesmírné utrpení, mnoho lidí usmrceno, umučeno a statisíce zavlčeno do koncentračních táborů, zbaveno existence, možnost si zvolit povolání podle svého přání, a více jak čtyřista tisíc československých občanů muselo odejít do ciziny, anebo dokonce prchat do ciziny, aby si zachránili životy a unikli perzekuci. Čtyřicetiletá poroba měla neblahý vliv na morálku a myšlení lidí, zmizela vzájemná úcta a slušnost byla nahrazena podezíráním, závistí a udavačstvím. Život lidí v Československu všude zanechává stopy neblahého působení policejních orgánů.

Slibovaný blahobyt se nejen nedostavil, nýbrž stále se Československo potácí v hospodářských obtížích, takže za těch čtyřicet let nikdy nebylo na trhu dostatek žádaného zboží. Za to však kvete úplatkářství a korupce. Československému lidu se dostává nových slibů. Připravovaná přestavba československého hospodářství však sotva může být úspěšná, jestliže nebude zmodernizovaná technologie.

Před čtyřiceti roky byly v Československu pohřbeny iluze, že Sovětský svaz chtěl ve střední a východní Evropě vytvořit pásmo přechodu, přičemž by toleroval historickou osobitost těchto národů a jejich svazky se Západem. Představy československých demokratických politiků v letech 1945—1948 nabízejí Moskvě zahraničně-politickou — solidaritu se Sovětským svazem výměnou za zachování vnitropolitické demokracie se ukázaly být nereálné. Kreml nechtěl žádnou výměnu, nýbrž absolutní moc ve svém západním předpolí. To ostatně potvrdila vojenská intervence Sovětského svazu a jeho dalších satelitů v srpnu 1968, která byla logickým důsledkem tohoto imperialistického postoje, který platil za Stalina, jako za Brežněva.

Bude v tomto imperialistickém postoji pokračovat Gorbačov? Nový sovětský vládce oznámil plán “glasnosti a perestrojky”, který má především zlepšit bídný stav sovětského hospodářství a zároveň slibuje demokratizovat sovětskou společnost.

Protože osud Československa závisí také na tom, co se děje v Sovětském svazu, kde dochází k některým změnám, především v oblasti ekonomiky, mohly by tyto změny ovlivnit i vývoj v Československu. Také se častěji začíná mluvit o odchodu sovětských vojáků z Afghánistánu.

Náznakem toho, že v Sovětech klíčí nové myšlení, svědčí i některé nedávné výroky o Československu, v souvislosti s intervencí v r. 1968 a též Gorbačov naznačil možnost změn ve vztazích Moskvy k satelitům.

Pro všechny demokratické občany, Čechy, Slováky a Rusíny je současný vývoj v Sovětském svazu pobídkou k tomu, abychom společně vy doma, a my v zahraničí usilovali o obnovu svobody v Československu.

Tento úkol měl by plnit každý z nás, jednotlivci i naše demokratické organizace ve všech svobodných zemích.

Prof. dr. Vladimír Krajina, předseda

Libuše Drobílková, generální tajemnice

Z KNIHY

“MASARYK MEZI VČEREJŠKEM A ZÍTŘKEM”

J. L. Hromádka

Dnes už není pochyby o tom, že stojíme před nejtěžšími úkoly, jaké kdy byly svěřeny některé generaci. Události v Evropě jsou důkazem, že celý svět musí být přebudován. Nejde o Polsko a Gdaňsko, nejde ani jen o Československo a ostatní střední Evropu. Po dvaceti letech nová světová válka, nový rozklad mezinárodních vztahů kulturních a politických, obchodních a dopravních! Všechno nyní záleží na tom, či ideály vítězů, podle jakých zásad bude zreorganizována Evropa a s ní ostatní svět. Budou to ideály Hitlerova Německa a Stalinova Ruska, anebo ideály a zásady evropského Západu? Jen si představte, co by to znamenalo, kdyby měl Hitler budovat pořádek ve světě podle své filosofie! Ale jsou západní zásady demokratické dosti silné mravně i myšlenkově, aby provedly přestavbu světa na trvalých základech?

A co v tom všem znamenáme my, národ český a slovenský? Za jakými pravdami jdeme, podle jakého plánu a k jakému obrazu chceme vytvářet pořádky ve střední Evropě? Při těchto otázkách nemůžeme zůstat lhostejní — tu každý z nás musí mít jasno, na jaké frontě stojí myšlenkově a duchovně, čím chce přispět k vítězství svého lidu, ale také spravedlnosti a pravdy. Všechno je v pohybu, nikdo z nás neví, jak bude vypadat svět zítřka. To nebude jen pouhá obnova včerejška. Má-li být světový zmatek zvládnut, k tomu je třeba silné víry, čistého srdce, mocných a velkých ideálů, mravní opravdovosti a věrnosti.

Před 55 roky T. G. Masaryk zápasil o svobodu československého lidu. Přinášel světovým politikům a státníkům duchovní vzpruhu, pomáhal jim rozumětí smyslu událostí a pracoval na plánu, podle kterého měl být vybudován poválečný svět. Jeho zásady a duchovní touhy do značné míry zvítězily. Ale jen na čas. Dnes je jeho dílo ve střední Evropě v troskách. Věříme však, že i to je jen na čas. Temná noc se snesla nad náš lid. Ale už vidíme červánky, už se rozednívá. Přijdou ještě bouře a strasti, dnové utrpení a

očisty. To vše proto, abychom lépe rozuměli svému poslání, svým velikým úkolům ve své zemi a v celé Evropě. Naše věc je záležitostí světovou, neboť ideály, za kterými šli naši vůdčové, jsou ideály vznešené. Jsou to velké touhy, které probouzejí sympatie každé ušlechtilé, svobodné a opravdové duše.

Co nám tedy chce říci T. G. Masaryk dnes? Co je v pozadí činnosti Benešovy? S čím poznovu vstupujeme do společnosti vzdělaných národů? Brzy budeme slaviti 90. narozeniny Masarykovy. Brzy bude třeba naší intenzivní pomoci ve staré vlti. Naše víra musí být vysoká, srdce zapálené čistým ohněm, ruce vedeny věčnými pravdami křesťanské vzdělanosti! Slyšme! Československý Američan musí vysoko nést pochodeň Masarykovu!

Nutno ovšem hned říci, že filosofie nebyla Masarykovi ani služkou praxe, ani její povznešenou paní. Masaryk-filosof dával pozor na praktické potřeby životní, ale nechtěl přísluhovat, chtěl spíše s opravdovou a kritickou promyšleností udávat směr lidskému jednání a upozorňovat na závazky, které platí nad člověkem vždy a všude.

Láska k bližnímu je v plánu světa, lidská společnost stojí na lásce, ale nestačí mít k člověku jen tak zvaný milý cit — láska, humanita se musí ztělesnit v práci, v součinnosti, v tvoření a tím v zdokonalování světa nám daného. Jsme dělníci na vinici boží!

Z informačního zpravodaje "Život" československého klubu v Adelaide, S. Australia

Díky rozvážnému hospodaření, obětavosti a štedrosti členů překonali jsme všechny překážky a vybudovali útulný, moderně zařízený Národní dům, v kterém všichni Češi i Slováci v bratrství a jednotě vždy najdou mezi svými přátelské porozumění a pochopení.

Po stránce kulturní a společenské měli jsme důstojnou oslavu 28. října, úspěšné taneční zábavy, přátelské besedy a večere, pořádali nejlépe navštívený picnic, který jak počtem účasti, tak finančně se nad očekávání vydařil, pokračovali jsme v pravidelném vyučování v české škole (díky státní dotaci), pořádali letní tábor dětí, měli rozšířené rozhlasové vysílání na dvou stanicích na něž připravujeme dva programy týdně, pokračovali v sociální pomoci nově příchozím, v sponzorování rodin uprchlíků z Evropy, starali se o jejich ubytování, pomáhali v opatřování nejnужnějšího zařízení v začátcích a v hledání práce. Na posledních vepřových hodech bylo prodáno 170 jídel a na tradiční nadílce dětí sv. Mikuláše nestačilo našich 200 židli a mnozí byli nuceni sedět v zahradě, anebo stáli...

Abychom všechny tyto úkoly splnili, bylo nutné opatřit dostatečné finance. Podařilo se nám to díky rekordnímu příjmu za členské příspěvky a bylo to umožněno dary na všemožné sbírky.

PANORAMA — Historické podání o Česích a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$7.00 včetně poštovního. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

Odbočka 28. říjen ČSNRA

Odbočka 28. říjen ČSNRA konala výroční schůzi dne 2. února 1988. Po vyřízení běžných odbočkových záležitostí byly provedeny volby funkcionářů na rok 1988.

Předsedkyní byla zvolena Rozina Nehasilová, prvním místopředsedou John Richard, jednatel zapsivatelé Joseph Bárta, pokladníkem Richard Půr, kontrolory knihy o příjmu a vydání Viktor Novotný a Anastazie Bártová. Malé změny byly provedeny ve vysílání delegátů do České útluny a do Českých Svobodomyšlných škol.

Po volbách se členové odbočky zúčastnili oslavy, kterou uspořádal Klub Domov na oslavu 65. narozenin jejich duchovního rádce Otce Vojtěcha Víta. Oslava vyzněla mohutně, jak velkou návštěvou tak i pohoštěním.

Za odbočku 28. říjen ČSNRA — Jos. Bárta

Valná hromada ČŽNR v exilu, Chicago

Valná hromada ČŽNR v exilu se konala 7. února 1988 ve škole T. G. Masaryk v Ciceru, Ill. Schůzi zahájila předsedkyně M. Friedová, přivítala přítomné a vzpomněla zemřelých sester.

Krásný kulturní program přednesla sestra V. Rokničová a zde je výňatek z Modlitby za pravdu, kterou K. Čapek napsal a která byla otištěná v r. 1938 v Praze. Čapkův odkaz je velmi výstižný a mohl by se uplatnit tak dobře i v 1988.

Bože, který jsi stvořil národy a všem jsi vdechl touhu žít ve cti, zbav dnešní svět toho nejhoršího: lži.

Lži, která podpírá a připravuje násilí a učí lidi nenávidět se navzájem, která otravuje národy a vykopává mezi nimi propasti.

Jak bude možné soužití mezi lidmi a národy, je-li mezi ně vrženo tolik urážek, tolik opovržení a vzteku!

Bože, vrať světu pravdu!

Bude to víc než smlouva míru, bude to cennější než každé spojenectví. Nikdo, žádný národ, žádný stát, si nebudiž jist, pokud mohou být lidské vztahy kdykoliv korunovány nástroji lži. Nebude jistoty, nebude smluv, nebude ničeho platného a bezpečného, pokud vědomí kteréhokoliv národa bude zkřiveno záměrnou lží.

Za každou lži je úklad a násilí; každá lež je útok na bezpečí světa.

Jaké to bylo divné jasnozření, když náš Masaryk vepsal do našeho státního znaku slova: Pravda vítězí. Jako by tušil, že jednou lež podnikne generální útok na náš stát, a už předem razil heslo pro toto utkání.

S tím heslem můžeme jít do boje, ale jenom s tím heslem může jít celý svět do míru. Neboť jenom bez lži se mohou lidé a národy dorozumět, ať mluví jazykem kterýmkoliv.

Bože, vrať světu pravdu!

Načež se přikročilo ku čtení zápisu z minulé valné hromady a také následovaly zprávy jednotlivých funkcionářek. Po udělení absolutoria se přikročilo k volbám. Předsedkyní pro další rok byla zvolena Rozina Nehasilová. První místopředsedkyně: M. Friedová. Druhá místopředsedkyně: B. Veisová. Jednatelky: V. Rokničová a A. Pachnerová. Účetní a pokladní: M. Fastová. Zapsivatelka: A. Bartová.

Pracovní odbory: mezinárodní R. Nehasilová, společenský E. Žižalová, hospodyňský M. Irová, Fruhaufová,

Ryšavá, kulturní a tiskový O. Kovářová, lidové umění D. Košťálová, bazar s dětským programem B. Vesová.

Revisorky účtů: Halašková, Kraupnerová, náhradnice Sudíková. Delegátky do Oblastního výboru ČSNRA: A. Pachnerová, Košťálová, Nehasilová.

Čsl. Am. Kongres: Rokničová, Košťálová, Nehasilová.

Členky výboru: Bradková, Drahotová, Jaklová, Jelínková, Mejzrová, Miklaszewská, Pejsová, Rozbořilová, Růžičková, Šprotýřová, Švehlíková, Vrázová, Ženišková.

Za nové členy výboru byly zvoleny sestry Milada Červinková a Marie Pulpánová.

Do ČŽNR byly na valné hromadě přijaty za nové členky paní Julie Husová a M. Kolůvková.

Skončily jsme 36 rok svého trvání a během těch let jsme rozdaly \$84,666.00, v čemž jsou dary do Evropy, školy, časopisy a organizace, které upozorňují na porušení lidských práv, jednotlivci a rodiny v USA, dobročinné spolky a organizace.

Na zahájení valné hromady Věra Rokničová (v nepřítomnosti kulturní referentky) přečetla výtazek z Čapkovy odkazu "Modlitba za pravdu".

Ve zprávě jednatelky byla zahrnuta celoživotní činnost ČŽNR a zároveň obsahovala zprávu předsednic různých pracovních odborů. Jednatelka Věra Rokničová zakončila svou zprávu následující výzvou k členkám:

Slibme si dnes,

že v novém roce uděláme více než že budeme pouze patřit do Ženské rady, ale že se aktivně zúčastníme její činnosti a schůzí;

že se budeme podílet na práci;

že uskutečníme to, v co věříme;

že se budeme jedna od druhé učit a v práci jedna druhou povzbuzovat;

že budeme nejen spravedlivé, ale zároveň i laskavé;

že si budeme dělat nejen plány, ale

že též přiložíme ruku k dílu;

že budeme nejen dávat,

ale současně sloužit vytčeným myšlenkám a ideálům.

K tomu nám pomáhej Všemohoucí Bůh!

Příštím podnikem ČŽNR bude společenský a kulturní večer, který se bude konat v sobotu, 9. dubna 1988 v restauraci Old Prague. Sledujte podrobnosti v tisku.

Schůze skončila ve 4 hod. odpoledne a následovalo pohoštění.

Přítomno bylo 22 členek a 2 hosté.

Tiskový výbor

**Prosíme oznamte včas
změnu adresy**

**Zašlete zdarma ukázkové číslo
Věstníku na:**

JMÉNO _____

ADRESA _____

CZECHOSLOVAKIA

Naše nálepky mají svou tradici a účel připomínat světu, že Československo je stále v sovětském zajetí. Těší nás první odezva na naši žádost o finanční příspěvek.

Doufáme, že je to slibný začátek a že pošlete i vy a že požádáte přátele, aby též přispěli.

STILL OCCUPIED !

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL OF AMERICA

Dary na činnost

Československé Národní rady americké

Československá ženská národní rada v exilu	\$500.00
Mrs. J. Pisl, OH	41.00
Mrs. A. D. Bílý, CA	29.00
Alliance of Czech Catholics, Detroit, OH	25.00
Sokol Town of Lake ASO, IL	10.00

V rámci nálepkové akce — seals

Sokol Miami ASO, FL	\$ 25.00
P. Formanko	\$ 5.00

Členské příspěvky

Odbočka 28. října, IL	\$264.00
Masaryk Club, Owosso, MI	114.00

PAMATUJTE NA RADU SVÝM PŘÍSPĚVKEM!

Schvalujete-li pevné zásady a postoj Rady k nejdůležitějším otázkám dnešního vývoje, získejte nám nové členy!

Oslavte s námi

70. výročí založení

Československé

Národní Rady Americké

a Československé Republiky

V ÚTERÝ 22. KVĚTNA 1988

V HOTELU DRAKE, OAK BROOK, ILL.

Cocktails ve 12 v poledne

Slavnostní oběd v 1 hodinu

Est. řečník prof. J. Skoorecký

Americký řečník Amb. R. Frowick

Zpívá slovenské Žory

Cena oběda \$25.00

O bližší informace volejte úřadovnu Rady — 656-1117.

Objednávky na slavnostní oběd, placené předem, pošlete na CNCA, Room 202, 2137 Lombard Ave., Cicero, IL 60650.

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejuhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA

2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

FIRST CLASS MAIL

436